

Notitie: Quicksan flora en fauna Uitbreiding Zweefvliegveld Nistelrode.

Datum: 14-01-2016

Contactpersoon:

Opdrachtgever:

Projectnummer:

Opgesteld door: B. Verhoeven | Ecoresult

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is tegenwoordig ook bekend als Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significant effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde Natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Groenblauwe Mantel zijn ruimtelijk vastgelegd in de Verordening Ruimte. De EHS is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de EHS. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen. Verderop in deze quickscan wordt de EHS aangeduid als Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade op aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de

juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten is het nest, inclusief de functionele leefomgeving, jaarrond beschermd. Dit zijn een aantal roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten'). Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze quickscan flora en fauna

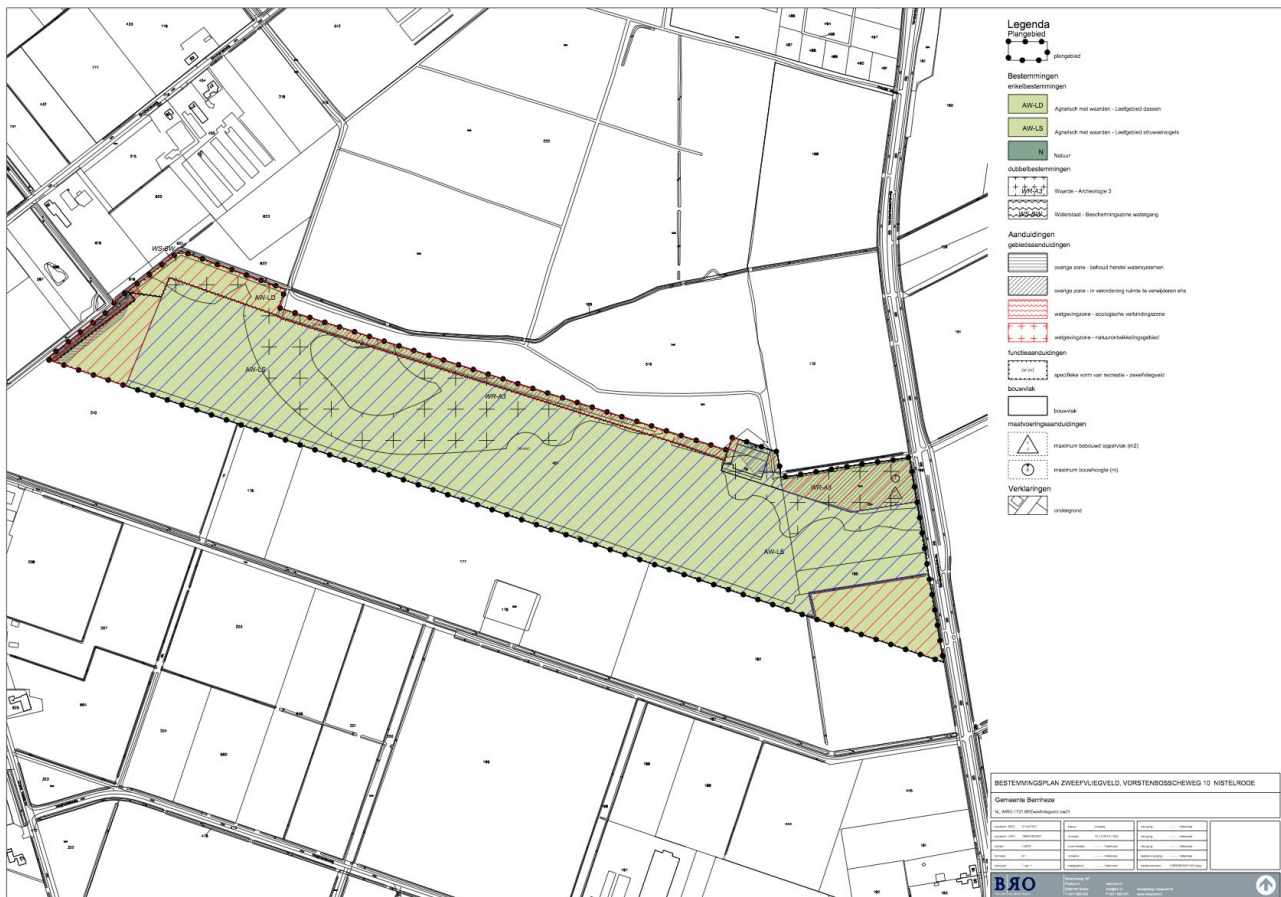
In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 20 november 2015 door L. Boon en B. Verhoeven, ecologen van Ecoresult, een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van gegevens uit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt ca. 2 km ten zuiden van de kern van Nistelrode. Het plangebied wordt aan de oostzijde begrenst door de Vorstenboscheweg. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn 166,18-410,45. De ligging van het plangebied is te zien in afbeelding 1.

Afbeelding 1: Ligging en begrenzing plangebied. Kaartbron: BRO.

Huidige situatie

In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een vliegveld (grasland) met aan de zuidkant een houtwal en aan de noordkant een bosstrook (zijnde NNN). Puntsgewijs de bijzonderheden in het plangebied:

- Geen open water in het plangebied (direct ten westen ligt een watergang zijnde een ecologische verbindingszone/NNN en ruim ten oosten van het plangebied enkele poelen). De oostelijke rand van deze ecologische verbindingszone/NNN ligt in het plangebied.
- Buitenverlichting is afwezig.
- Geen (zichtbare) ondergrondse ruimten.
- Er ligt een grondwal tussen de start- en landingsbaan en het bosgebied van het NNN. De wal is opgeworpen medio 2000.
- De start- en landingsbaan is in intensief maaibeheer. De baan is in gebruik periode half maart - eind oktober.
- De houtwal in het zuidelijk deel van het plangebied ligt op enkele plekken verhoogd. Er is geen sprake van evenwichtige soorten qua begroeiing. Er is gefaseerd soms stevig ingegrepen (snoei en kap).
- Het in het noorden gelegen NNN is structuurrijk. Onderbegroeiing (varens), dood (staand) hout en een diversiteit aan bomen (naald en loofhout) zijn aanwezig.
- Er is een hoogzit in de houtwal aanwezig. Ook is een hoogzit haaks op houtwal aanwezig.
- Het enige gebouw in het plangebied betreft het clubgebouw met stalling van het zweefvliegveld. Aan en nabij dit gebouw worden geen werkzaamheden verricht. Derhalve wordt dit gebouw in deze quickscan flora en fauna buiten beschouwing gelaten.

Afbeeldingen 2, 3 en 4 geven een impressie van het plangebied.

Afbeelding 2: Het westelijke deel van de NNN, kijkrichting naar het westen. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult

Afbeelding 3: Oostelijk deel van de NNN, kijkrichting naar het noordoosten. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult

Afbeelding 4: De houtwal, kijkrichting naar het zuiden. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult

Toekomstig geplande situatie

Initiatiefnemer wil zowel de houtwal ten zuiden van het vliegveld als een strook bos van het NNN ten noorden van het vliegveld rooien, omreden meer ruimte te creëren voor het opstijgen en landen van de zweefvliegtuigen als gevolg van aanscherpte wetgeving (zie ook afbeelding 1) ten behoeve van de veiligheid. De ecologische verbindingszone in het westen van het plangebied wordt ongemoeid gelaten.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

De dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebieden zijn de Natura 2000-gebieden Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche broek. Het dichtstbijzijnde deel ligt op een afstand van ca. 16 kilometer ten westen van het plangebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ontwikkeling zijn effecten op voorhand uitgesloten. In de planvorming zal derhalve verder geen rekening gehouden hoeven worden met de Natuurbeschermingswet.

Planologische gebiedsbescherming

Het zuidelijke deel van het plangebied (houtwal en de start- en landingsbaan) is niet in het NNN gelegen. Dichtstbijzijnde NNN ten opzichte van deze houtwal ligt aan de westzijde op ruim 80 meter. Dit betreft een ecologische verbindingszone/NNN en heeft de aanduiding behoud en herstel watersystemen. Een deel hiervan leek al ingericht (flauw meanderend talud zuidzijde). Met planologische gebiedsbescherming zal voor de houtwal dan ook verder geen rekening gehouden hoeven te worden.

De bosstrook in het noordelijk deel van het plangebied is echter wel in het NNN gelegen en zal als gevolg van de gevolgen van de planologische wijziging gecompenseerd moeten worden. De beheertypen van dit bos zijn:

- N16.01 Droog bos met productie
- N16.02 Vochtig bos met productie

Het totale oppervlakte van het in het noorden gelegen bos (en daarmee NNN) wat gekapt zal worden bedraagt ca. 1,45 ha. De leeftijd van dit bos ligt tussen de 25 en 100 jaar oud. Tussen betrokken partijen is afgesproken dat financiële (dus geen fysieke) compensatie plaatsvindt. De financiële compensatie wordt gestort in de provinciale compensatievoorziening ter uitvoering van de in het compensatieplan geformuleerde compensatietaakstelling. Voor het kwaliteitsverlies van de bestaande te compenseren ecologische waarden en kenmerken wordt een toeslag op de fysieke compensatie berekend, zowel in oppervlak, als in budget. Vanwege de leeftijd van het NNN geldt een toeslag van 2/3 in oppervlak, plus de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer. De financiële compensatie wordt bepaald aan de hand van de volgende kostenelementen: kosten van aanschaf van vervangende grond op dezelfde plaats, kosten van basisinrichting en kosten van ontwikkelingsbeheer gedurende de ontwikkelingstijd.

Een compensatieplan omvat ten minste:

- de wijze waarop het netto verlies aan ecologische waarden en kenmerken wordt gecompenseerd;
- de ruimtelijke begrenzing van het te compenseren gebied en de compensatie;
- de kwaliteit en kwantiteit van de compensatie;
- de realisatietermijn. Realisatie vindt plaats, afhankelijk van de zwaarte, op zo kort mogelijke termijn binnen vijf jaar;
- de inhoud en realisatie van de voorgenomen mitigerende en compenserende maatregelen;
- een beschrijving van het regulier- en het ontwikkelingsbeheer.

Voor meer informatie inzake de compensatie zij verwezen naar de Verordening ruimte Noord-Brabant, fase 2.

Het plangebied is niet begrenst als groenblauwe mantel.

Afbeelding 5: Ligging Natuurnetwerk Nederland in en rondom het plangebied. De rode lijn is de ecologische verbindingszone, geel = droog bos en bruin is vochtig bos. Voor de begrenzing van het plangebied zie afbeelding 1.

Nationale Databank Flora en Fauna

In tabel 1 staat per soort aangegeven op welke afstand de soort van het plangebied de afgelopen vijf jaar is waargenomen. Hierin zijn alleen de soorten weergegeven van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet en de vogels waarvan RVO op een indicatieve lijst aangeeft dat deze jaarrond beschermde nesten hebben.

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Alpenwatersalamander	Amfibieën	tabel II	0 - 1 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Grote modderkruiper	Vissen	tabel III	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Das	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km

Tabel 1: Waargenomen beschermde soorten binnen een afstand van 1 km rondom plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 20-11-2015

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	1 - 5 km
Kleine zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Klein glaskruid	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Klokjesgentiaan	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Lange ereprijs	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Prachtklokje	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Rietorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Steenanjer	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Steenbreekvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Stijf hardgras	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Wilde gagel	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Kleine modderkruiper	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Kamsalamander	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Poelkikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
heideblauwtje	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
keizersmantel	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten - Libellen	tabel III	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Franjestaart	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km

Tabel 2: Waargenomen beschermde soorten binnen een afstand van 1 - 5 km rondom plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 20-11-2015

Toetsing Flora- en faunawet

Vaatplanten

Het plangebied is ongeschikt voor beschermde vaatplanten uit tabel 2 en 3. Geschikt habitat ontbreekt en individuen zijn niet aangetroffen. De houtwal in het plangebied grenst aan de noordzijde aan een nog recent gemaaid grasland (start- en landingsbaan) en aan de zuidzijde aan een recent ingezaaide akker. In het plangebied zijn oude stenen muren of verhardingen die potentieel geschikt zijn voor beschermde muurplanten afwezig. In het plangebied is geen sprake van slootoevers waardoor geschikt habitat voor overige beschermde planten ontbreekt. Tevens zijn er geen vaatplanten uit tabel 1 aangetroffen of te verwachten. Soorten die tijdens het veldbezoek in het plangebied werden aangetroffen zijn o.a. boerenwormkruid, duizendblad, vogelmuur, rankende helmbloem, brede stekelvaren, adelaarsvaren paarse dovenetel, braam, brem, grote brandnetel, gewone vlier, Amerikaanse vogelkers, ruwe berk, zomereik, ratelpopulier en eenstijlige meidoorn.

Effectenbeoordeling

Binnen het plangebied is geen geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde vaatplanten. Het voorkomen van beschermde vaatplanten binnen het plangebied is daarmee met voldoende zekerheid uit te sluiten.

Grondgebonden zoogdieren

Het in het noorden van het plangebied gelegen bosgebied is potentieel geschikt voor voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet. Voor de volgens het bronnenonderzoek in de omgeving voorkomende soorten (eekhoorn/tabel 2, das/tabel 3, steenmarter/tabel 2 en boommarter/tabel 3) is binnen het plangebied geschikt habitat aanwezig (bos/gras). Net ten noorden van het plangebied huist een (actieve) dassenburcht. Ook werden tijdens het veldbezoek sporen (wissels, graafsporen) van das aangetroffen binnen het plangebied. Voor boommarter, steenmarter en eekhoorn is het in het noorden gelegen NNN potentieel geschikt als functioneel leefgebied en/of geschikt als voortplantings en vaste rust- en verblijfplaats. De houtwal heeft voor deze soorten geen (essentiële) functie. Het gehele plangebied geschikt voor diverse algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 als mol, haas, konijn, egel, hermelijn, wezel en verschillende soorten muizen. Sporen van mol en konijn werden ook daadwerkelijk aangetroffen binnen het plangebied.

Effectenbeoordeling

Voor een beter beeld van het voorkomen en het gebruik van eekhoorn, das, boommarter en steenmarter is aanvullend onderzoek nodig. Voor boommarter en steenmarter is onderzoek met behulp van een cameraval nodig. Dit kan in dezelfde periode worden uitgevoerd als het vleermuizenonderzoek (zie volgende paragraaf). Voor das en eekhoorn moet in de winterperiode gekeken worden naar sporen en boomnesten binnen het plangebied. In voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- en verblijfplaatsen en/of essentieel functioneel leefgebied voor de das en boommarter aanwezig zijn dient een ontheffing Flora- en faunawet te worden aangevraagd. En indien dit aanwezig is voor eekhoorn en steenmarter geldt een vrijstelling indien wordt gewerkt op basis van een goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet.

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Vleermuizen

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen. Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen. Binnen het noordelijke gelegen NNN van het plangebied en direct grenzend daaraan zijn een aantal geschikte bomen aanwezig. Dit zijn bomen met zowel loszittend schors als bomen met spechtengaten. Daarnaast is de lijnvormige structuur van het NNN potentieel geschikt als essentiële vliegroute en is de gehele NNN potentieel geschikt als essentieel foerageergebied¹. De bomen in de houtwal hebben een te kleine stamdiameter en geen holen en/of spleten welke kunnen fungeren als vaste rust- en verblijfplaats. De houtwal vormt geen essentieel deel van een vliegroute tussen verblijfplaatsen en foeragegebieden. Er zijn voor deze structuur alternatieven. Soorten die binnen het plangebied aangetroffen kunnen worden zijn voornamelijk gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, watervleermuis en laatvlieger.

Effectenbeoordeling

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen in bomen.

¹ Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar het gebruik hiervan kost vergeleken met de originele vliegroute teveel energie (te ver omvliegen of te onbeschermt). Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foeragegebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen. Bron: Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis.

Deze bomen staan in het noordelijk gelegen NNN. De te kappen strook alsmede de invloedssfeer dient in de winter te worden onderzocht op aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen. Indien deze plaatsen aanwezig zijn zullen deze door de kap van de bomen worden weggenomen of verstoord. Aanvullend onderzoek is in dat geval noodzakelijk (zie ook verderop in deze paragraaf). Indien potentieel geschikte verblijfplaatsen afwezig zijn is vervolgonderzoek niet noodzakelijk. De kapwerkzaamheden kunnen dan m.b.t. vleermuizen worden uitgevoerd.

Daarnaast zijn in het NNN potentieel geschikt essentieel foerageergebied alsmede vliegroutestructuur aangetroffen. Aanvullend onderzoek naar het gebruik als vliegroute en/of foerageergebied is echter niet noodzakelijk. In de nieuwe situatie is er vrijwel vergelijkbare hoeveelheid foerageergebied aanwezig en is er nog steeds een lijnvormige structuur aanwezig welke in gebruik kan zijn als vliegroute.

Indien potentieel geschikte verblijfplaatsen aanwezig zijn is het op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Hiervoor is het nodig antwoord te krijgen op:

- Zijn vleermuizen aanwezig?
- Welke functie heeft het object en het gebied voor vleermuizen?
- Wat is de omvang en gunstige staat van instandhouding van de bij de ingreep betrokken populatie van de vleermuizen?

Hierop kan antwoord worden gegeven door:

- Boomcameraonderzoek in de winterperiode voor controle van overwinterende dieren.
- Minimaal 2 veldonderzoeken uit te voeren in de periode 15 mei tot en met 15 juli (met een tussenliggende periode van 30 dagen), 1 bezoek vanaf kort voor zonsondergang en 1 bezoek voor zonsopkomst.
- Minimaal 2 veldonderzoeken uit te voeren in de periode 15 augustus tot 1 oktober (met een tussenliggende periode van 20 dagen), 1 bezoek 's avonds en 1 bezoek voor middernacht.

Indien vleermuizen aanwezig zijn dient voor de werkzaamheden een ontheffing van Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

Vogels

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels in gebouwen (gierzwaluw, huismus, steenuil, kerkuil, en ooievaar). Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels in bomen (buizerd, boomvalk, havik, sperwer, wespandief en ransuil). Binnen het noordelijk gelegen NNN in het plangebied zijn hiervoor geschikte bomen aanwezig. In de directe omgeving van het plangebied werden tijdens het veldbezoek twee boomnesten van roofvogels aangetroffen. Ook werden buizerd en havik waargenomen tijdens het veldbezoek. Binnen het plangebied is potentieel foerageergebied aanwezig voor soorten met jaarrond beschermde nesten. In de houtwal en in het NNN kunnen tevens soorten met niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5) en algemene vogels tot broeden kunnen komen.

Effectenbeoordeling

Het NNN binnen het plangebied is potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor boombewonende soorten met jaarrond beschermde nesten en maakt onderdeel uit van het leefgebied van enkele soorten roofvogels en ransuil. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn daardoor op voorhand niet uitgesloten. Door de voorgenomen ontwikkeling kunnen schadelijke effecten optreden op vogels in het bos in de directe omgeving van het plangebied: verblijfplaatsen kunnen worden vernietigd en verstoord. In eerste instantie is aanvullend onderzoek nodig in de winterperiode om een compleet beeld te krijgen van de boomnesten. Indien potentieel geschikte voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen worden aangetroffen is verdiepend veldonderzoek nodig in de broedperiode van betreffende soorten.

Indien betreffende vogelsoorten aanwezig zijn en betreffende locatie van essentieel belang is en niet

kan worden ontzien dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Een ontheffing voor vogels wordt verleend indien: geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en op grond van specifieke wettelijke belangen. Voor huismus als Bijlage IV-soorten uit tabel 3 geldt dat voor een ruimtelijke ingreep alleen ontheffing kan worden verkregen krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna (belang b).
- Veiligheid van het luchtverkeer (c)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (belang d)

Daarnaast is het plangebied geschikt voor soorten met niet jaarrond beschermde nesten en algemene vogels. De nesten van deze vogelsoorten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden. Door het verwijderen van de begroeiing buiten deze broedperiode uit te voeren, wordt het risico op verstoring van broedsels sterk verminderd. De broedperiode verschilt per soort en soms ook per jaar en in het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Indien op een locatie geen broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mag ook tijdens het broedseizoen gekapt worden. Door inspectie van de bomen voor aanvang van werkzaamheden op aanwezige legfels of nestjongen en indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, worden negatieve effecten voor vogels uitgesloten.

Vissen, amfibieën en reptielen

Het plangebied is ongeschikt voor vissen uit tabel 2 en 3, binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Het plangebied is ongeschikt voor reptielen en amfibieën uit tabel 2 en 3. In de directe omgeving van het plangebied zijn geen poelen of plassen te vinden. Hierdoor ontbreekt geschikt voortplantingswater voor soorten als alpenwatersalamander, kamsalamander, heikikker, poelkikker en rugstreeppad. Het plangebied is tevens ongeschikt als functioneel leefgebied voor deze soorten vanwege het ontbreken van voortplantingswater in de directe omgeving van het plangebied. Binnen het plangebied zijn wel algemene tabel 1 soorten te verwachten als bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad of kleine watersalamander (tabel 1 soorten).

Het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor reptielen (levendbarende hagedis) vanwege het ontbreken van structuurrijke vegetatie. Negatieve effecten voor reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Voor soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Het plangebied is ongeschikt voor beschermde dagvlinders en libellen uit tabel 2 en 3. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten.

Het plangebied is ongeschikt voor tabel 2 en 3 soorten kevers, kreeftachtigen en weekdieren.

Daarnaast ligt het plangebied buiten het reguliere verspreidingsgebied van beschermde soorten, zoals platte schijfhoren, Europese rivierkreeft en gestreepte waterroofkever. Uit bronnenonderzoek

blijkt dat tot een afstand van 10 kilometer deze en overige beschermde soorten in deze soortgroepen de afgelopen 5 jaar niet zijn waargenomen, waardoor mag worden verondersteld dat ze in het plangebied afwezig zijn.

Conclusie en aanbevelingen

- Op voorhand is uit te sluiten dat de verwachte storende factoren die voortkomen uit de voorgenomen activiteiten afgezet tegen de ligging en doelstelling van beschermde natuurgebieden leiden tot (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.
- De bosstrook in het noordelijk deel van het plangebied is gelegen in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en zal als gevolg van de ontwikkelingen die de planologische wijziging mogelijk maakt gecompenseerd moeten worden (oppervlakte is ca. 1,45 ha.). Tussen betrokken partijen is afgesproken dat financiële (dus geen fysieke) compensatie plaatsvindt. Vanwege de leeftijd van deze NNN geldt een toeslag van 2/3 in oppervlak, plus de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer. Derhalve dient een (financieel) compensatieplan te worden opgesteld.
- Binnen het plangebied is geen geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde vaatplanten. Het voorkomen van beschermde vaatplanten binnen het plangebied is daarmee met voldoende zekerheid uit te sluiten.
- In de bomen van het NNN zijn potentieel geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen aanwezig. Op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens is het niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Hiervoor is aanvullend onderzoek nodig in januari (verdiepend veldonderzoek en boomcameraonderzoek) en indien noodzakelijk in de periode 15 mei tot en met 15 juli en 15 augustus tot 1 oktober.
- Het plangebied is potentieel geschikt voor eekhoorn, das, boommarter en steenmarter. Derhalve is aanvullend onderzoek nodig. Voor boommarter en steenmarter is onderzoek met behulp van een cameraval nodig. Dit kan in dezelfde periode worden uitgevoerd als het vleermuizenonderzoek. Voor das en eekhoorn moet in de winterperiode gekeken worden naar sporen en boomnesten binnen het plangebied.
- Het in het noorden van het plangebied gelegen NNN binnen het plangebied is potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor boombewonende soorten met jaarrond beschermde nesten en maakt onderdeel uit van het leefgebied van buizerd, boomvalk, havik, sperwer, wespandief en ransuil. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn daardoor op voorhand niet uitgesloten. In eerste instantie is aanvullend onderzoek nodig in de winterperiode om een beter beeld te krijgen van de boomnesten in het plangebied. Indien potentieel geschikte voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen worden aangetroffen is verdiepend veldonderzoek nodig in de broedperiode van betreffende soorten.
- Binnen het gehele plangebied zijn broedende vogels te verwachten in de aanwezige begroeiing. De nesten van vogelsoorten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Voor de binnen het plangebied voorkomende vogelsoorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Door het verwijderen van de begroeiing buiten de broedperiode uit te voeren en/of door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op de aanwezigheid van broedende vogels, kunnen negatieve effecten voorkomen worden.
- Binnen het plangebied zijn geen beschermde soorten vissen, amfibieën, reptielen en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.

- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in dit geval hiervoor echter geen specifieke maatregelen nodig.